

Андрошук І.О.

кандидат економічних наук, доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПРОДОВОЛЬЧУ БЕЗПЕКУ: УКРАЇНСЬКИЙ ВИМІР

У сучасних умовах посилення глобалізаційних викликів одним із ключових аспектів їх трансформацій виступає продовольча безпека, яка є стратегічно важливою характеристикою розвитку світової економіки та невід'ємним елементом досягнення Цілей сталого розвитку, в першу чергу, в контексті досягнення другої цілі «подолання голоду» та дванадцятої – «відповідальне споживання та виробництво», а також в контексті «міцного здоров'я» та «зменшення нерівності». В даному контексті позиції України, як країни, яка є провідною у виробництві та експорті сільськогосподарської продукції на світовий ринок, є досить важливими. Як наслідок, наявний збройний конфлікт на території України вкрай негативно впливає на продовольчу безпеку світової економіки загалом, адже станом на сьогодні не лише порушено ланцюги поставок сільськогосподарської продукції, а й знищено або втрачено доступ до сотні гектар земельних угідь, частина території є окупованою, енергетична система є вкрай постраждалою. Все це, у сукупності, створює негативні передумови до виробництва сільськогосподарської продукції на території України та подальшого її експорту на світовий ринок. Поряд із тим, за даними Міністерства аграрної політики, у 2024 році Україна майже вийшла на показник експорту сільськогосподарської продукції довоєнного періоду – 24,5 млрд дол. США, що становило 59 % загального експорту, що являє собою другий історичний рекорд (у 2021 році відповідний показник сягнув 27,7 млрд дол. США). Загалом у 2024 році Україна експортувала 78,3 млн т аграрної продукції [1]. З огляду на вищесказане, варто констатувати, що не дивлячись на складні умови господарювання та зруйновану портову інфраструктуру Україна залишається на світовому ринку у якості надійного постачальника продовольства, що є вкрай важливим з точки зору участі країни у міжнародному поділі праці.

Загалом, варто зазначити, що формування продовольчої безпеки у світовому економічному середовищі потребує комплексного та інтегрованого підходу, який включає: регулювання і координацію міжнародної торгівлі для підтримки стабільного і справедливого доступу до харчових ресурсів; розробку політик диверсифікації джерел імпорту та підсилення національного виробництва; управління валютними і економічними ризиками, що впливають на ціни і доступність продуктів; стимулювання технологічних інновацій і впровадження сталих аграрних практик, з урахуванням кліматичних викликів; активізацію міжнародної співпраці, зокрема участі у глобальних ініціативах і програмах, що підтримують продовольчу стабільність і знижують схильність до криз [2].

Все це у сукупності дасть змогу знизити негативний вплив глобалізаційних чинників та сприяти досягненню рівня продовольчої безпеки у світі, що є вкрай важливим для забезпечення стійкості та сталості світової економіки.

Література:

1. Підсумки функціонування аграрного сектору України у 2024 році. URL: <https://niss.gov.ua/news/statti/pidsumky-funktsionuvannya-aharnoho-sektoru-ukrayiny-u-2024-rotsi>
2. Андрошук, І. (2024). Світове економічне середовище як фактор формування продовольчої безпеки. *Підприємництво та інновації*, (33), 168-173. <https://doi.org/10.32782/10.32782/2415-3583/33.29>.